

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091 Majorstua

DIJ VUE. / DERES REF: BIEJJIE / DATO:
202504735 13.05.2025

MIJ VUE. / VÅR REF: AAMHTSREERIJE / SAKSBEHANDLER:
25/2704-2 Tor Mikalsen

0301 OSLO

Uttalelse til høring av melding og forslag til konsekvensutredningsprogram - nye Tunnsjødal kraftverk - Namsskogan kommune/

Vi viser til deres brev datert 14.03.2025 med høring av melding og forslag til konsekvensutredningsprogram – Nye Tunnsjødal kraftverk i Namsskogan kommune.

Tiltaket gjelder alternative løsninger med nytt Tunnsjødal kraftverk. Alternativene med ny kraftstasjon er vurdert mot et 0- alternativ, som innebærer en omfattende rehabilitering av eksisterende anlegg. Et nytt Tunnsjødal kraftverk bygges i fjell parallelt med det gamle, og vil utnytte samme fall, men med større installert effekt og slukeevne. Anslag for arealbruk ved nytt kraftverk er ca 200 – 300 dekar til deponi avhengig av plassering og utforming. Både et nytt anlegg og en evt utvidelse er konsesjonspliktig etter vassdragsreguleringsloven § 3.

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter Plan- og bygningsloven. Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. § 3-1). Dette gjelder også for konsekvensutredning etter Vassdragsreguleringsloven.

I forslaget til konsekvensutredningsprogram er det forutsatt at følgende tema skal beskrives eller konsekvensutredes:

- Hydrologisk grunnlag
- Erosjon og sedimenttransport
- Naturfare
- Naturmangfold
- Vannmiljø og naturmangfold i vann
- Kulturminner og kulturmiljø

- Friluftsliv
- Reiseliv
- Landskap
- Verdensarv
- Landbruk og andre naturressurser
- Reindrift
- Elektromagnetiske felt
- Forurensning
- Klimagassutslipp
- Samfunn

Sametinget kan slutte seg til denne lista over temaer. Vi vil gjøre oppmerksom på at det kan finnes annen samisk utmarksutøvelse der bl.a. småbruk, fiske, jakt, duodji (tradisjonelt samisk håndverk) og sanking. Sametinget kjenner ikke til om dette vil gjelde for det omsøkte området, men Sametinget ønsker likevel at dette avklares. En slik avklaring gjøres enklest ved å ta dette opp som tema under møtene med reindriftsutøvere i området.

Reindrift

Hele tiltaksområdet og landskapet rundt inngår Nord-Trøndelag reinbeiteområde, der områdene sør/øst for Namsen inngår i Tjåehkere/Østre Namdal reinbeitedistrikt, og områdene nord/vest for Namsen inngår i Åarjel-Njaarke/Vestre Namdal reinbeitedistrikt.

I meldingens punkt 5.12 er reindrift omtalt. Det sies blant annet: *«Både tiltaket og nullalternativet vil medføre stor aktivitet med økt menneskelig aktivitet og støy i forbindelse med transport av maskiner, masser, byggevarer og utstyr til byggeplasser over og under bakken. Dette må forventes å medføre forstyrrelser for reindriften i området.»*

Reindrift skal konsekvensutredes nærmere. I konsekvensutredningsprogrammet står det blant annet: *«Det skal tas kontakt med reindriftsforvaltningen, Tjåehkere/Østre Namdal reinbeitedistrikt og utøvere (siida/sitje) for supplerende og oppdatert informasjon. Ved behov skal det gjennomføres møter og/eller befaring. Distriktet skal gis anledning til å kommentere på utkast til fagutredning før den ferdigstilles.»*

Sametinget er fornøyd med dette og de øvrige punktene i programmet. Det er positivt at *«Det skal vurderes de samlede virkningene av tiltaket sammen med allerede vedtatte planer og gjennomførte tiltak innenfor reinbeitedistriktet. Meldt oppgradering av Aunfoss kraftverk skal også inngå i denne vurderingen»*. Videre er Sametinget fornøyd med at forebyggende eller avbøtende tiltak skal vurderes.

Sametinget understreker at det må benyttes en utreder som har kunnskaper om samisk reindrift, språk og kultur samt helst også kjennskap til lokale forhold.

Sametinget vil også minne om konsultasjonsplikten overfor representanter for eventuelt berørte samiske interesser, jf. Sameloven § 4-3. I tråd med § 4-5 bør reinbeitedistriktet få tilbud om konsultasjon om utredningsprogrammet og konsekvensutredningen dersom de ønsker det.

Samiske kulturminner

I kap. 5.4 i forslag til utredningsprogram beskrives det at kulturminner skal utredes. For samiske kulturminner gjelder dette både materielle og immaterielle kulturminner. Det sies bl.a. også at *«Hvis eksisterende kunnskapsgrunnlag ikke er tilstrekkelig, skal det innhentes ny kunnskap og gjøres en fagkyndig vurdering som dokumenterer metoder, funn og usikkerhet»*.

Sametinget ser per i dag ikke noe behov for nye kulturminneundersøkelser, men avhengig av hvor massedeponi blir lagt, er det mulig det kan bli nødvendig å befare dette.

Sametinget vil legge til at det viktig at utreder benytter seg av en institusjon/konsulent med

nødvendig faglig og kulturell kompetanse i samisk kultur og samiske kulturminner i utredningsarbeidet.

Heelsegh / Med vennlig hilsen

Sten Olav Heahtta
konst. ossodatdirektevra/ konst. avdelingsdirektør

Tor Mikalsen
rådgiver/ráđđeaddi

Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjammeh jäh seedtesávvá vuelietjaalegaph. /

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Hovedmottaker:

NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE)

Postboks 5091
Majorstua

0301

OSLO